

Lucyna Haraszkiewicz

Szkolne rozwiązania systemowe

Szkolne rozwiązania systemowe mogą być i są zapleczem dla działań nauczyciela z pasją. Prawne uregulowania systemu oświaty stwarzają szerokie możliwości w tym zakresie.

Rozwiązania systemowe dotyczą między innymi: programów kształcenia, systemów oceniania, szeroko rozumianej integracja w szkole, a w tym również współpracy nauczycieli w zespołach, wyrównywania szans edukacyjnych.

Przykłady takich rozwiązań zaprezentowano w referatach:

1. Barbary Karolak: *O wyrównywaniu szans edukacyjnych.*
2. Elżbiety Lubczyńskiej-Jeziornej na temat: *Szkolny program wspierania uzdolnień – z doświadczeń "Jedynki".*
3. Lucyny Powały: *Edukacja ekologiczna w klasach autorskich w liceum ogólnokształcącym.*
4. Urszuli Szawaryn i Doroty Izdebskiej na temat: *Zespoły samokształcenia jako forma wspierania nauczycieli.*
5. Barbary Kureń zatytułowany: *Przygotowanie nauczycieli do stosowania na swoich przedmiotach technologii informacyjnej.*
6. Jadwigi Dorabiały: *Gminny zespół liderów WDN.*
7. Małgorzaty Jasińskiej i Elżbiety Jasińskiej pod tytułem: *Kształcenie kompetencji innowacyjnych nauczycieli poprzez aktywne uczestnictwo w kursach i krótkich formach doskonalenia zawodowego.*
8. Anety Marciszewskiej na temat: *Integrująca rola technologii informacyjnej w szkole.*
9. Teresy Żminkowskiej: *Dobrze mieć małą ojczyznę.*

Rozwiązania systemowe, szczególnie wypracowywane w szkołach są różnorodne. Wynika to z różnych warunków, w jakich szkoły pracują. Celem nadrzędnym przedstawionych rozwiązań jest rozwój wszystkich uczniów.

Dyskusje, jakie wywiązały się po zaprezentowanych referatach, świadczyły o tym, że ich tematyka wzbudziła duże zainteresowanie. W trakcie dyskusji, niekiedy polemicznej, autorzy referatów udzielali szczegółowych odpowiedzi na pytania w związku z prezentowanym materiałem. Inspirowały one dyskutantów do dalszych pytań. Dzięki temu wszyscy uczestnicy tej grupy panelowej wzbogacili swoją wiedzę o wiele praktycznych rozwiązań szkolnych problemów.

Duże zainteresowanie wzbudziły szkolne systemy wspierania uzdolnień uczniów. Swoje programy i doświadczenia z tym związane przedstawili nauczyciele szkół wrocławskich oraz małych szkół gminnych Dolnego Śląska. Wszyscy podkreślali, że realizacja takich programów jest dla nauczyciela dużym wyzwaniem.

Szkola, jak to ujęła jedna z referujących, powinna być miejscem, w którym wszystkim uczniom należy: „Dawać równe szanse, a nie równać poziom”. Podkreślano, że spełnienie tego postulatu wymaga dużego nakładu pracy ze strony nauczyciela, związanej z organizacją dodatkowych zajęć edukacyjnych, czy pisaniem stosownych programów. Uczestnicy zapoznali się również z procedurą przystąpienia do sieci szkół

wspierających uzdolnienia, a także z warunkami otrzymania certyfikatu szkoły wspierającej uzdolnienia.

W toku dyskusji wyrażono jednak zaniepokojenie, czy pracując z uczniem szczególnie zdolnym nie zaniedbuje się tych mniej uzdolnionych.

Duże zainteresowanie wzbudziły również nauczycielskie programy dotyczące edukacji regionalnej i ekologicznej. Przedstawione scenariusze zajęć zintegrowanych dla klasy III sprowokowały do licznych pytań o stosowane metody pracy z uczniami, a przedstawiona realizacja międzynarodowego programu ekologicznego „The Baltic Sea Project” o formy aktywności edukacyjnej młodzieży.

W dyskusji, dużo uwagi poświęcono pracy zespołów samokształceniowych. Wskazano, że integrują one środowisko lokalne, są wsparciem nauczycieli w ramach Grup Samorozwoju i WDN oraz promują doskonalenie zawodowe nauczycieli. Zwrócono uwagę na duże korzyści, jakie odnoszą nauczyciele z pracy w takich zespołach. Bowiem, jak zauważył jeden z uczestników: „Praca w takich zespołach pozwala zapoznać się jednym nauczycielom z tym, co inni wypracowali w ciągu wielu lat”.

Uczestnicy dyskusji byli zgodni, co do integrującej roli technologii informacyjnej w szkole oraz korzyści, jakie wynikają z pracy szkolnego koordynatora technologii informacyjnej.

W podsumowaniu, bardzo gorącej niekiedy, dyskusji skonstatowano, że od wzajemnych relacji między nauczycielami w szkole, współpracy i świadomości wspólnego celu, zależy jakość kształcenia uczniów a przez to i wizerunek szkoły. W szkołach, w których zespoły nauczycielskie pracują z entuzjazmem i dużym zaangażowaniem często duże są osiągnięcia edukacyjne uczniów. Nie dzieli się w nich uczniów: „na lepsze i gorsze roczniki”

Na pytanie: „Czy w szkole są potrzebni nauczyciele pasjonaci wobec tak licznych rozwiązań systemowych – jedna z referujących odpowiedziała: „Nic nie moglibyśmy uczynić bez ogromnego zaangażowania każdego nauczyciela, bez chęci, zapału, fascynacji, bez wielu dodatkowych godzin bezinteresownie poświęcanych dzieciom, dobro dziecka i każdy jego sukces warte są jednak każdego trudu”.

Zauważono jednak, że nauczyciel z pasją bywa niekiedy bardzo osamotniony w swoich działaniach w szkole. A jego intensywna i czasochłonna praca postrzegana jest jako przejaw swego rodzaju megalomanii.

Cieszy fakt, że licznie zgromadzeni nauczyciele mieli okazję do tak wszechstronnej wymiany doświadczeń, do możliwości przekonania się, że „pasjonaci są wśród nas”. Wszyscy, przekazali na moje ręce podziękowania dla organizatorów za wspaniałą pomysł zorganizowania takiej konferencji i wyrazili nadzieję na spotkanie na kolejnej.